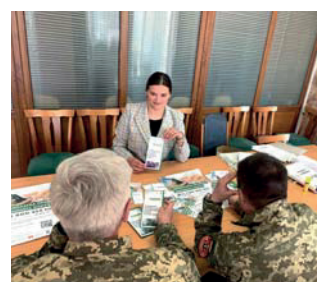

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА

ЗВІТ
2022

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

БПД – безоплатна правова допомога

БВПД – безоплатна вторинна правова допомога

БППД – безоплатна первинна правова допомога

Координаційний центр – Координаційний центр з надання правової допомоги

Регіональний/місцевий центр – регіональний/місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги

Центри з надання БВПД – центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги (регіональні та місцеві)

Система БПД – Координаційний центр та його територіальні відділення (регіональні та місцеві центри, у тому числі бюро правової допомоги)

Офіційний сайт – офіційний сайт Координаційного центру та його територіальних відділень <https://legalaid.gov.ua>

Платформа «WikiLegalAid» – довідково-інформаційна платформа правових консультацій, розроблена системою БПД

PRAVOKATOR – міжрегіональні ресурсно-комунікаційні (правові) платформи системи БПД, спрощена назва «правові клуби PRAVOKATOR»

КЕПО – Комісія експертно-правничої оцінки надання БПД працівниками місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги

ППІуСГ – Програма «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство»

ЗУ – Закон України

КПК – Кримінально-процесуальний кодекс

КМУ – Кабінет Міністрів України

ВПО – внутрішньо переміщені особи

УБД – учасники бойових дій

Малозабезпечені особи – особи, середньомісячний дохід яких не перевищує двох розмірів прожиткового мінімуму, розрахованого та затвердженого відповідно до закону для осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення, у тому числі особи з інвалідністю, які отримують пенсію або допомогу, що призначається замість пенсії, у розмірі, що не перевищує двох прожиткових мінімумів для непрацездатних осіб

На графіках:

■ 2022 рік

■ 2021 рік

■ 2020 рік

ЗМІСТ

КЛЮЧОВІ ЦИФРИ, ЗМІНИ ТА ДОСЯГНЕННЯ	4
НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ	6
ЗАХИСТ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ, ПРАВОВА ДОПОМОГА ЗАТРИМАНИМ, ЗААРЕШТОВАНИМ ТА ЗАСУДЖЕНИМ	8
ПРАВОВА ДОПОМОГА У ЦИВІЛЬНИХ ТА АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВАХ, СВІДКАМ І ПОТЕРПІЛИМ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	11
ПРАВОВІ КОНСУЛЬТАЦІЇ, СКЛАДЕННЯ ЗАЯВ ТА СКАРГ, ІНШІ ВИДИ ПЕРВИННОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ	14
КЛІЄНТИ	16
СЕРВІСИ ДОСТУПУ ТА КОНСУЛЬТАЦІЙНА ПІДТРИМКА	20
ПРАВОВА ПРОСВІТА НАСЕЛЕННЯ ТА КОМУНІКАЦІЯ	24
МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ	30
СИСТЕМНІ ПРОЄКТИ ТА ІНІЦІАТИВИ	32
УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ НАДАННЯ БПД	38
РОЗВИТОК СПРОМОЖНОСТІ ПРАВНИЧОЇ СПІЛЬНОТИ	40
ВЗАЄМОДІЯ З АДВОКАТУРОЮ	42
НАЛАГОДЖЕННЯ ПАРТНЕРСТВА	44
ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ	46

КЛЮЧОВІ ЦИФРИ, ЗМІНИ ТА ДОСЯГНЕННЯ

Нові категорії суб'єктів права на БВПД

Право на БВПД отримали 3 нові категорії осіб:

1. Особи, які не мають документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України.
2. Потерпілі від кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості, катування або жорстокого поводження під час воєнних дій чи збройного конфлікту.
3. Особи, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.

Оптимізація роботи чергових частин

Розширено пілотний проєкт щодо особливостей прийняття та оброблення повідомлень про випадки затримання осіб, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, опрацювання постанов/ухвал про залучення захисника відповідно до положень КПК України слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом для здійснення захисту за призначенням або проведення окремої процесуальної дії.

Забезпечення проведення медіації

Приведено нормативно-правові акти у відповідність із ЗУ «Про медіацію». Запроваджено Реєстр медіаторів, які залучаються центрами з надання БВПД. Проведено перший конкурсний відбір медіаторів до Реєстру медіаторів, які залучаються центрами з надання БВПД.

2022 рік:

642 187

випадків надання
безоплатної правової
допомоги

313 705

опрацьованих
телефонних дзвінків
до контактного
центру

29,6 МЛН

переглядів сторінок
платформи правових
консультацій
«WikiLegalAid»

14 814

правопросвітницьких
заходів
для громадян

НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ

Закон України «Про безоплатну правову допомогу»

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА – правова допомога, яка гарантується державою та повністю або частково надається за рахунок коштів Державного бюджету, місцевих бюджетів та інших джерел.

Безоплатна первинна правова допомога

- надання правової інформації
- надання консультацій і роз'яснень з правових питань
- складення заяв, скарг та інших документів правового характеру (крім документів процесуального характеру)
- надання допомоги в забезпеченні доступу особи до медіації

Безоплатна вторинна правова допомога

- захист
- здійснення представництва інтересів осіб, що мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, у судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами
- складення документів процесуального характеру

642 187

випадків надання
безоплатної
правової допомоги

■ 2021 – 806 272 ■ 2020 – 656 207

у тому числі:

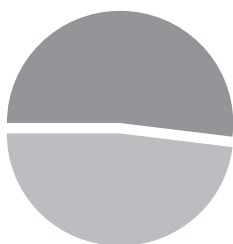
506 914 випадків надання БППД

■ 2021 – 627 281 ■ 2020 – 510 118

135 273 випадків надання БВПД

■ 2021 – 178 991 ■ 2020 – 146 089

ГЕНДЕРНИЙ РОЗРІЗ КЛІЄНТІВ

Жінки **59,6%**

■ 2021 – 59%
■ 2020 – 61%

Чоловіки **40,4%**

■ 2021 – 41%
■ 2020 – 39%

ТОП-5 категорій питань до місцевих центрів

адміністративне право – **13,9%**

сімейне право – **13,7%**

соціальне забезпечення – **11,9%**

цивільне право – **9,2%**

цивільний процес – **7,3%**

ЗАХИСТ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ, ПРАВОВА ДОПОМОГА ЗАТРИМАНИМ, ЗААРЕШТОВАНИМ ТА ЗАСУДЖЕНИМ

85 639
виданих доручень
про призначення адвоката

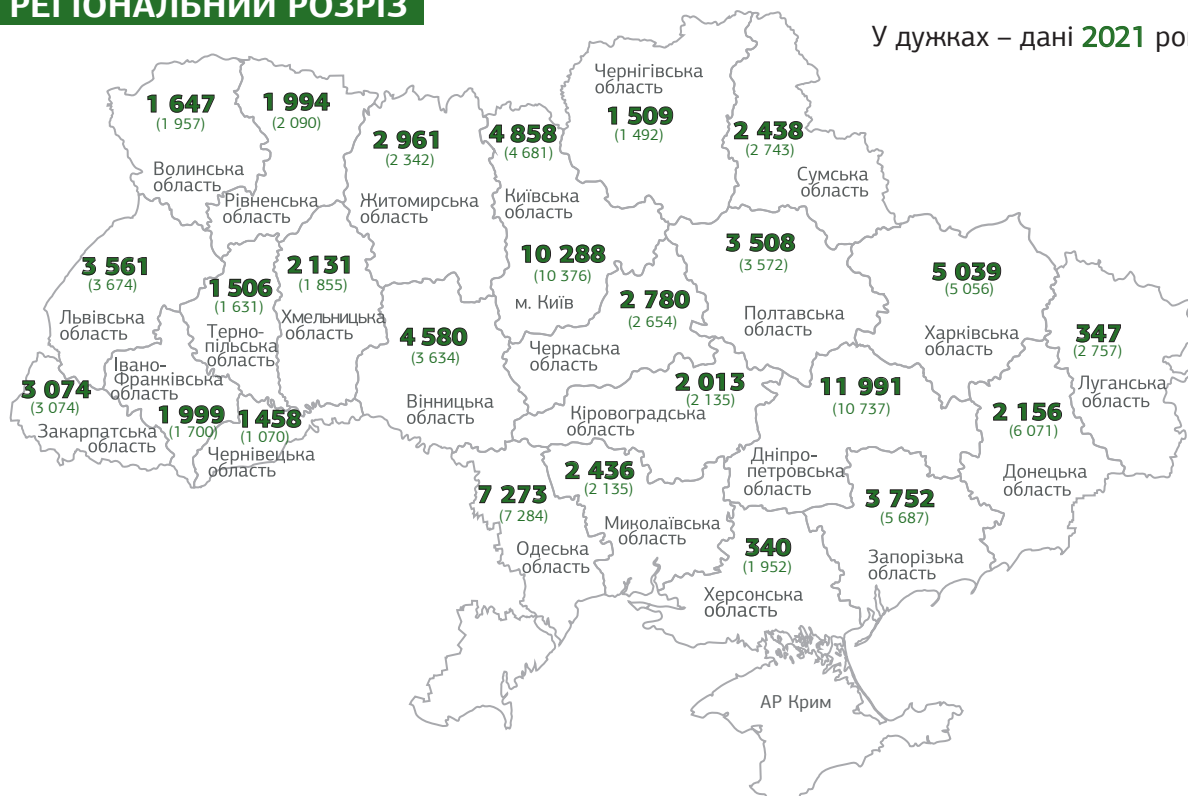
■ 2120 – 93 070 ■ 2020 – 87 276

ВИД ДОРУЧЕНЬ

затримання за підозрою у скоєнні злочину	19 333	2021 – 18 352 2020 – 19 199
захист за призначенням	43 185	2021 – 49 175 2020 – 45 731
окрема процесуальна дія	10 373	2021 – 9 582 2020 – 9 187
адміністративне затримання/ адміністративний арешт	6 733	2021 – 7 606 2020 – 4 851
примусові заходи медичного характеру	3 050	2021 – 3 935 2020 – 3 862
питання, які вирішуються судом під час виконання вироків	1 950	2021 – 3 079 2020 – 3 064
допомога засудженим до позбавлення волі	954	2021 – 1 197 2020 – 1 217
екстрадиція	61	2021 – 144 2020 – 165

РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗРІЗ

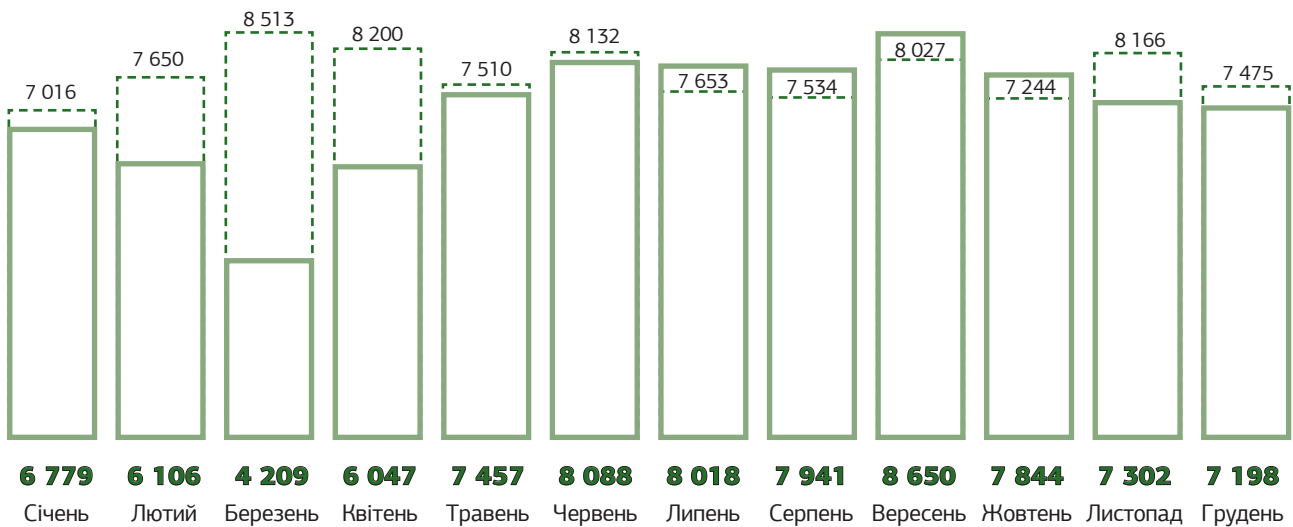
У дужках – дані 2021 року

РІЧНИЙ РОЗПОДІЛ

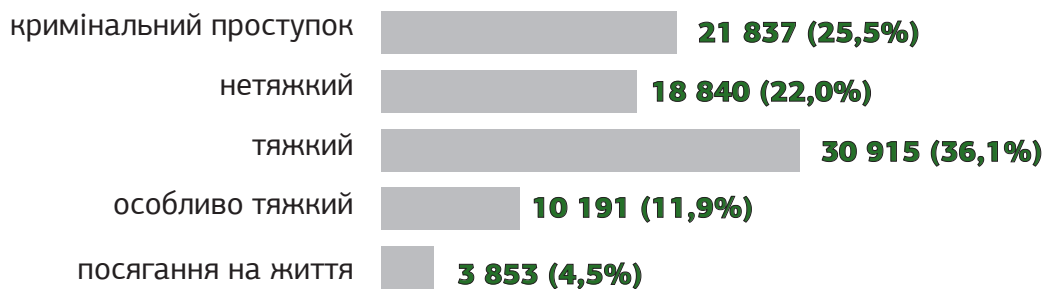
у середньому за місяць – **7 136**

----- порівняння з 2021 роком

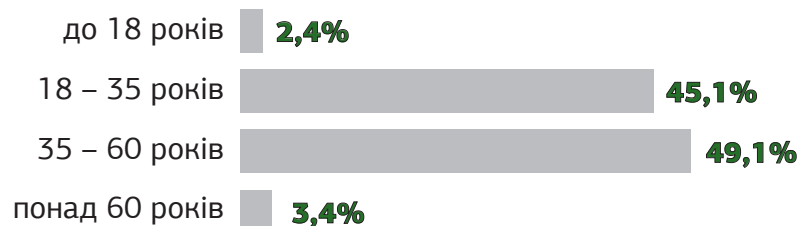

ТЯЖКІСТЬ ЗЛОЧИНІВ

стосується доручень «захист за призначенням» та доручень «затримання за підозрою у скоєнні злочину» у випадках, коли особі обрано запобіжний захід тримання під вартою

ВІК КЛІЄНТІВ

СТАТЬ КЛІЄНТІВ

Чоловіки **91,2%**

Жінки **8,8%**

РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ АДВОКАТІВ

126

випадків винесення виправдувального вироку або скасування обвинувального вироку та закриття провадження судом апеляційної, касаційної інстанції

2 446

випадків звільнення від відбування покарання з випробуванням (статті 75,79,104 Кримінального кодексу України)

137

випадків закриття провадження за відсутності складу кримінального правопорушення, події кримінального правопорушення, у разі невстановлення доказів для доведення винуватості особи в суді і вичерпання можливостей їх отримання

6 430

випадків призначення мінімального строку (розміру) покарання

ЗМІНИ В ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ РЕГІОНАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ З НАДАННЯ БВПД

Протягом 2022 року продовжилася реалізація та розширення пілотного проєкту щодо особливостей прийняття та оброблення повідомлень про випадки затримання осіб, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, опрацювання постанов/ухвал про залучення захисника відповідно до положень КПК України слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом для здійснення захисту за призначенням або проведення окремої процесуальної дії, згідно наказу Міністерства юстиції України від 31.08.2021 року № 3058/5.

Так, у 2022 році до реалізації пілотного проєкту було долучено Регіональний центр з надання БВПД у Тернопільській області, який також забезпечив опрацювання повідомлень про затримання осіб та рішень досудових та судових органів про призначення захисника, які надходили від суб'єктів подання інформації та винесення процесуальних рішень.

З 1 листопада 2022 року почався завершальний етап пілотного проєкту, який передбачає прийняття та оброблення регіональними центрами у Тернопільській та Чернівецькій областях повідомлень про затримання осіб, що надходять від правоохоронних органів з усієї території України, а також цілодобове опрацювання постанов та ухвали слідчих, прокурорів, слідчих суддів чи судів для здійснення захисту за призначенням або проведення окремої процесуальної дії, що надходять з усієї території.

Загалом протягом усього періоду реалізації пілотного проєкту регіональними центрами у Тернопільській та Чернівецькій областях було видано понад 20 700 доручень на підставі повідомлень про затримання осіб, а також близько 4 400 доручень на виконання постанов та ухвал органів досудового слідства та суду.

ПРАВОВА ДОПОМОГА У ЦИВІЛЬНИХ ТА АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВАХ, СВІДКАМ І ПОТЕРПІЛИМ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

49 634
прийнятих рішень про надання
безоплатної вторинної правової допомоги

■ 2021 – 85 921

■ 2020 – 58 813

СУБ'ЄКТИ ПРАВА НА БВПД:

- внутрішньо переміщені особи
- малозабезпечені особи (з доходом менше двох прожиткових мінімумів для працездатних осіб)
- особи з інвалідністю (з доходом менше двох прожиткових мінімумів для непрацездатних осіб)
- ветерани війни та члени сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України
- потерпілі від кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості, катування або жорстокого поводження під час воєнних дій чи збройного конфлікту
- постраждалі від домашнього насильства
- діти
- інші категорії, згідно зі статтею 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу»

НАДАВАЧІ БВПД

Правову допомогу у цивільних та адміністративних справах, свідкам і потерпілим у кримінальному процесі за дорученням регіональних та місцевих центрів з надання БВПД надають адвокати, які включені до Реєстру адвокатів, які надають БВПД та уклали контракт з центром з надання БВПД та працівники центрів з надання БВПД.

22 744

виданих доручень
адвокатам

45,8%

■ 2021 – 39 976 (47%)

■ 2020 – 27 061 (47%)

26 425

виданих наказів
штатним працівникам

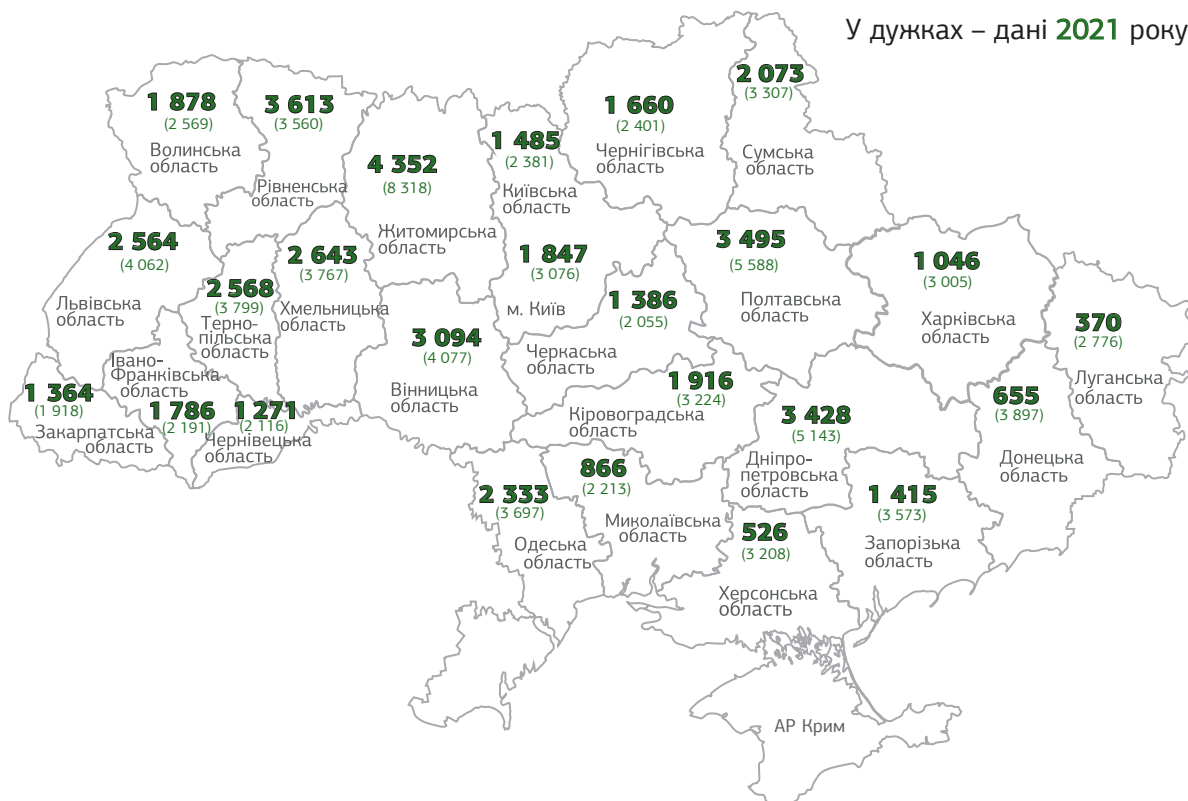
54,2%

■ 2021 – 45 984 (53%)

■ 2020 – 30 032 (53%)

РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗРІЗ

У дужках – дані 2021 року

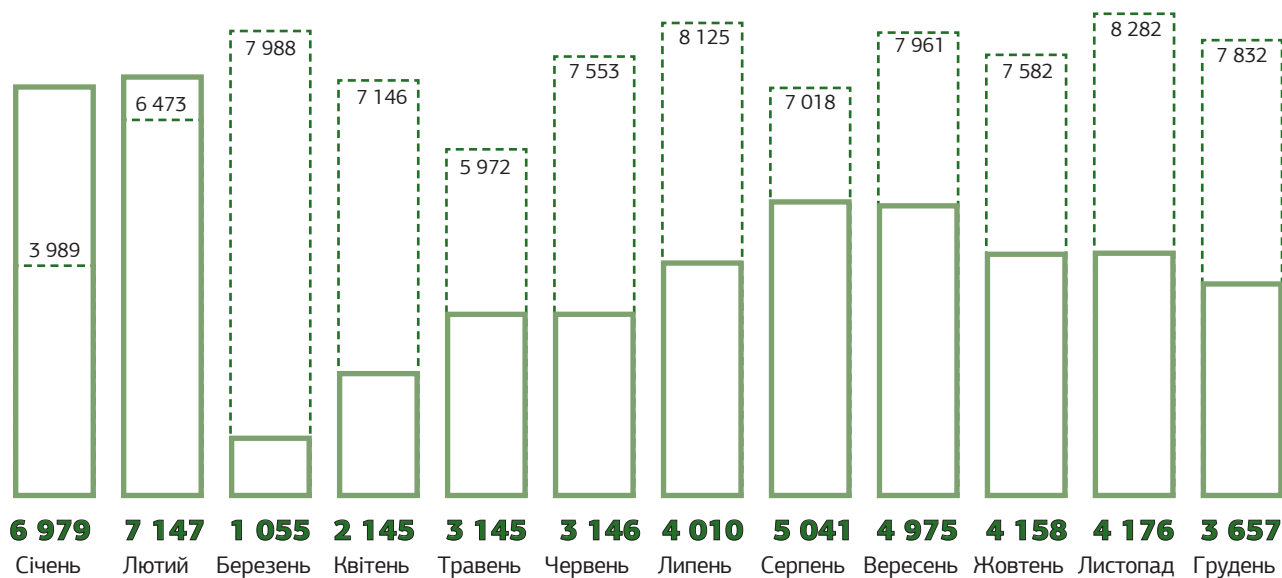
РОЗПОДІЛ ЗА КАТЕГОРІЯМИ ПИТАНЬ

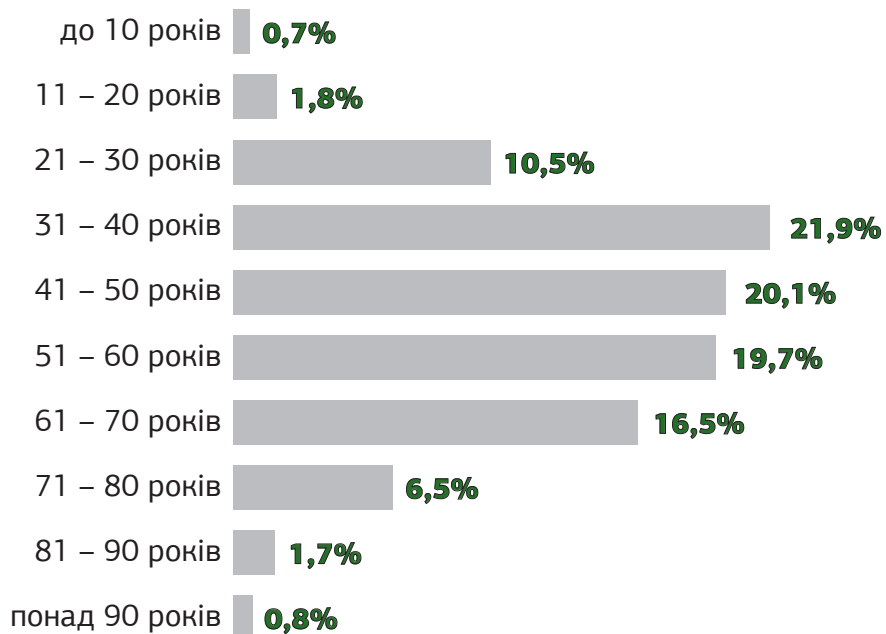
РІЧНИЙ РОЗПОДІЛ

у середньому за місяць – **4 136**

----- порівняння з 2021 роком

ВІК КЛІЄНТІВ

СТАТЬ КЛІЄНТІВ

Жінки **59,8%**

Чоловіки **40,2%**

ПРАВОВІ КОНСУЛЬТАЦІЇ, СКЛАДЕННЯ ЗАЯВ ТА СКАРГ, ІНШІ ВИДИ ПЕРВИННОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ

506 914
випадків надання
безоплатної первинної правової допомоги

■ 2021 – 627 281

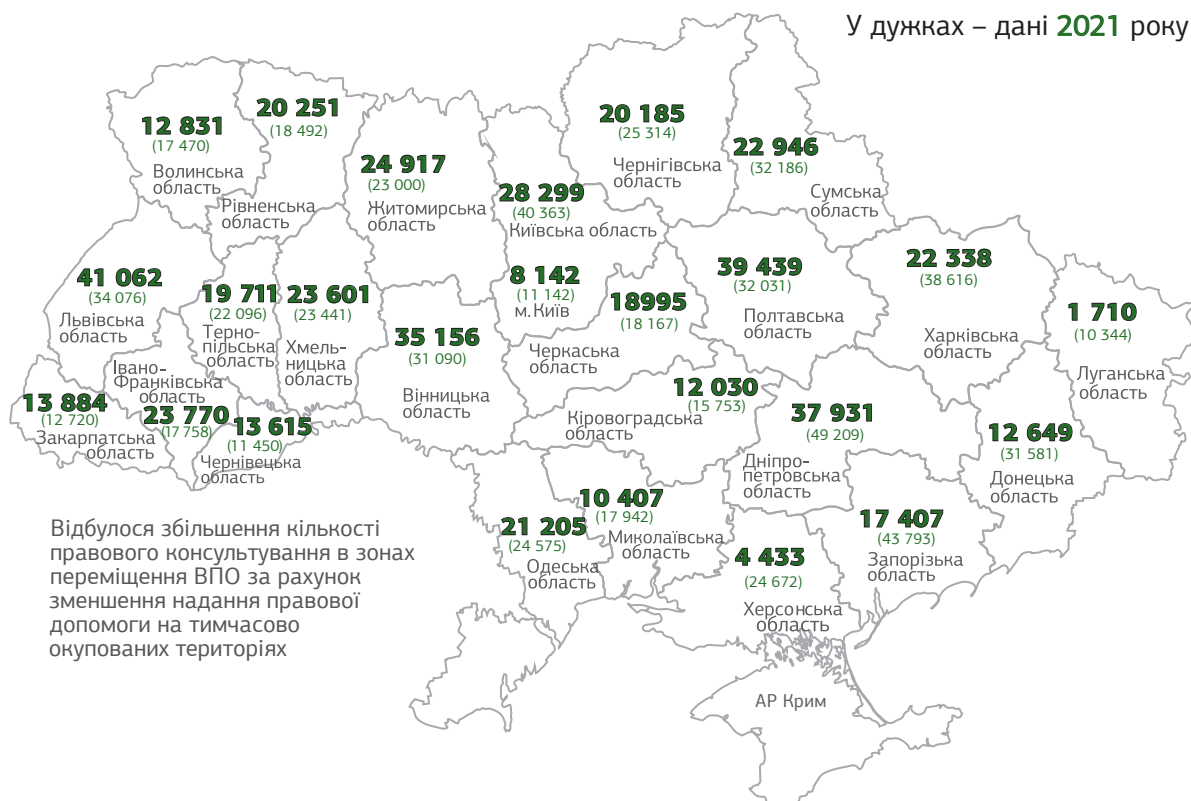
■ 2020 – 510 118

ВИДИ ПРАВОВИХ ПОСЛУГ

надання правової інформації	319 717
консультації та роз'яснення з правових питань	165 637
допомога у складанні заяв / скарг та інших документів правового характеру (крім процесуальних)	26 195
надання допомоги в забезпеченні доступу до медіації	384
допомога у доступі до БВПД	49 910
перенаправлено до партнерів	23

РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗРІЗ

У дужках – дані 2021 року

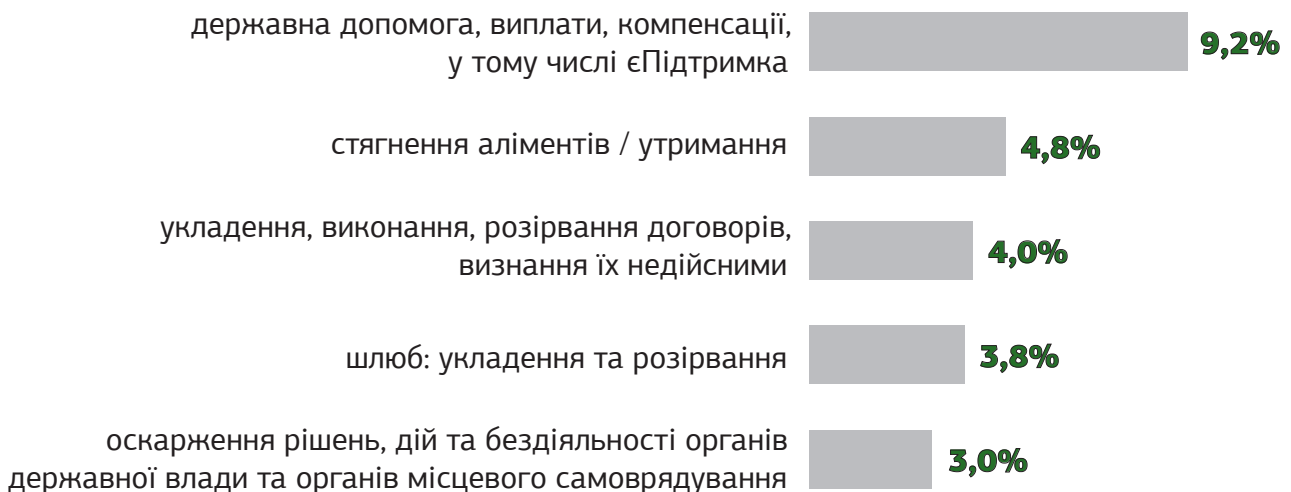

Відбулося збільшення кількості правового консультування в зонах переміщення ВПО за рахунок зменшення надання правової допомоги на тимчасово окупованих територіях

РОЗПОДІЛ ЗА КАТЕГОРІЯМИ ПРАВА

ТОП-5 ПИТАНЬ

КЛІЄНТИ

379 172

клієнтів звернулися по БПД

■ 2021 – 433 810

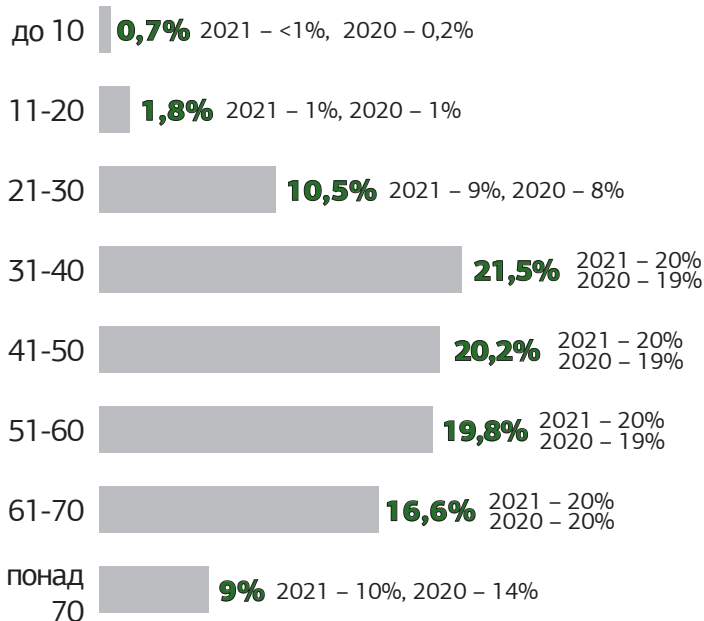
■ 2020 – 354 018

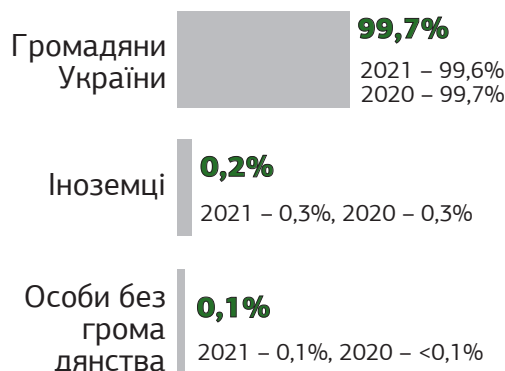
У 2022 році до місцевих центрів звернулося 379 172 особи по надання безоплатної правової допомоги. З них 99,7% осіб є громадянами України, 0,2% є іноземцями та 0,1% є особами без громадянства. Більшість клієнтів – жінки (59,6%) середнього або старшого віку (90% клієнток старші за 30 років). Ключовою категорією клієнтів є

малозабезпечені особи – у зв'язку з цим видано 20 392 наказів про надання БВПД. Також видано 11 149 наказів про надання БВПД у зв'язку зі зверненнями від ветеранів війни та членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України.

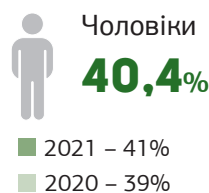
ВІК КЛІЄНТІВ

ГРОМАДЯНСТВО

ГЕНДЕРНИЙ ПОРТРЕТ КЛІЄНТІВ

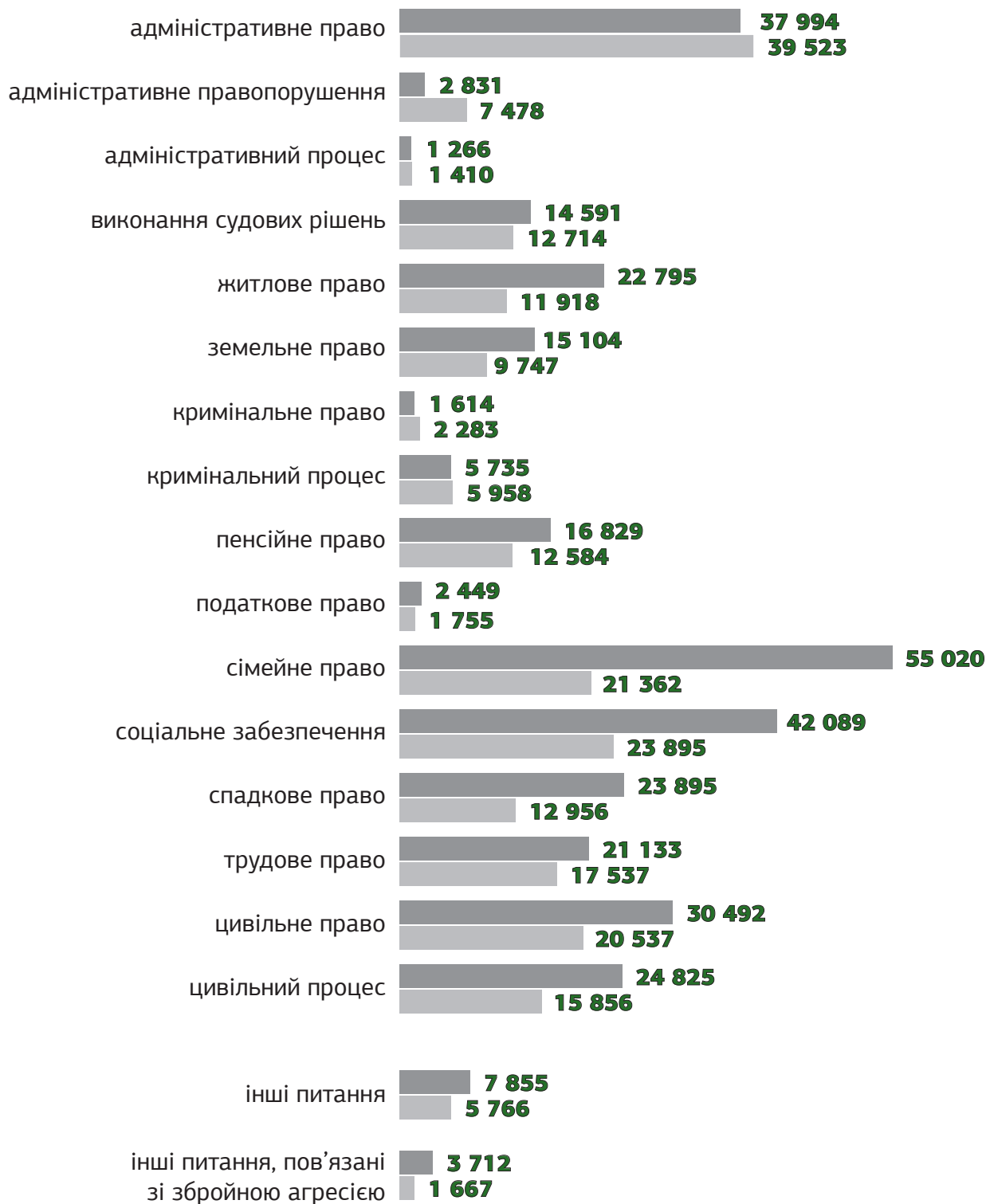
КЛЮЧОВІ ПИТАННЯ, ЩО ЦІКАВИЛИ ЖІНОК ТА ЧОЛОВІКІВ (КАТЕГОРІЇ ПРАВА)

Жінки

Чоловіки

НАЛЕЖНІСТЬ ДО ВРАЗЛИВИХ КАТЕГОРІЙ

малозабезпечені особи		20 392	$\frac{2021 - 33\,162}{2020 - 30\,313}$
ветерани війни та члени сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України		11 267	$\frac{2021 - 29\,009}{2020 - 10\,125}$
внутрішньо переміщені особи		6 321	$\frac{2021 - 5\,541}{2020 - 4\,392}$
особи з інвалідністю		5 498	$\frac{2021 - 9\,733}{2020 - 8\,167}$
діти		1 883	$\frac{2021 - 2\,214}{2020 - 1\,817}$
особи, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі		1 430	$\frac{2021 - 2\,127}{2020 - 1\,177}$
засуджені		1 130	$\frac{2021 - 2\,236}{2020 - 1\,836}$
біженці		156	$\frac{2021 - 600}{2020 - 286}$

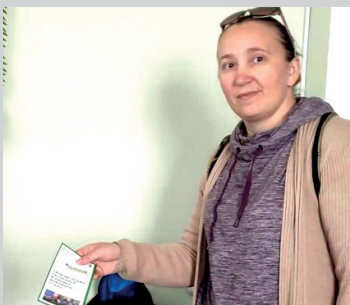

НОВІ КАТЕГОРІЇ СУБ'ЄКТІВ ПРАВА НА БВПД

20 травня 2022 року особи, які не мають документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України, отримали право на представництво інтересів та складення документів процесуального характеру з питань встановлення в судовому порядку фактів, що мають юридичне значення, пов'язаних з оформленням та видачею таких документів.

20 травня 2022 року потерпілі від кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості, катування або жорстокого поводження під час воєнних дій чи збройного конфлікту, отримали право на представництво інтересів та складення документів процесуального характеру в кримінальних провадженнях, розпочатих за фактом вчинення таких кримінальних правопорушень.

19 листопада 2022 року особи, стосовно яких згідно із Законом України «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей» встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, отримали право на всі види правових послуг, передбачених частиною другою статті 13 Закону, на час позбавлення особистої свободи та після звільнення у зв'язку із захистом прав і законних інтересів, порушених через позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.

СЕРВІСИ ДОСТУПУ ТА КОНСУЛЬТАЦІЙНА ПІДТРИМКА

Якщо упродовж 2016-2021 років система БПД зосереджувала увагу на розбудові розгалуженої мережі бюро правової допомоги, що спрощувала доступ до БПД у віддалених районах, то після повномасштабного вторгнення рф акцент перемістився на надання дистанційних правових консультацій, попит на які серед громадян збільшився.

КОНТАКТНИЙ ЦЕНТР

Після введення в Україні воєнного стану спроможність контактного центру системи надання безоплатної правової допомоги було посилено, зокрема шляхом долучення до його роботи юристів місцевих центрів з надання БВПД.

313 705 опрацьованих телефонних дзвінків до контактного центру

■ 2021 – 296 713 ■ 2020 – 275 446

277 тис. (89%)

за отриманням правової інформації та консультацій

понад 36 тис. (11%)

повідомлень, що були пов'язані із затриманням осіб

КЛЮЧОВІ ТЕМИ ТЕЛЕФОННИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ

- Порядок перетину державного кордону в умовах воєнного стану
- Зняття арешту із рахунків боржників
- Соціальний захист та пільги для військовослужбовців, виплати військовослужбовцям
- Державна реєстрація актів цивільного стану в умовах воєнного стану (реєстрація народження, смерті, одруження, розірвання шлюбу)
- Отримання статусу ВПО. Виплати ВПО
- Трудові відносини під час воєнного стану
- Порядок отримання аліментів під час воєнного стану
- Пенсійне забезпечення: отримання та перерахунок пенсії
- Отримання компенсації витрат за тимчасове розміщення переселенців
- Прийняття спадщини під час воєнного стану та оформлення прав на неї
- Встановлення фактів, що мають юридичне значення (найактуальніше – встановлення факту смерті)
- Отримання гуманітарної допомоги

0 800 213 103

Довідково-інформаційна платформа правових консультацій «WikiLegalAid» була створена Координаційним центром з надання правової допомоги у 2016 році з метою покращення якості, повноти та оперативності надання правових консультацій працівниками регіональних/місцевих центрів надання БВПД, обміну досвідом та формування кращих практик консультування суб'єктів права на безоплатну правову допомогу.

3 грудня 2018 року платформа «WikiLegalAid» офіційно презентовано громадськості як один із механізмів правопросвітництва для посилення правової спроможності та правових можливостей громадян, де кожен може знайти відповідь на актуальні правові питання.

Довідково-інформаційна платформа правових консультацій WikiLegalAid

- юридичні консультації
- зразки документів
- судова практика

<http://bit.ly/3XA0Bd8>

29 675 800

переглядів платформи правових консультацій «WikiLegalAid»

■ 2021 – 14 963 077 ■ 2020 – 5 684 881

2 243

правових консультацій

■ 2021 – 2 115 ■ 2020 – 1 962

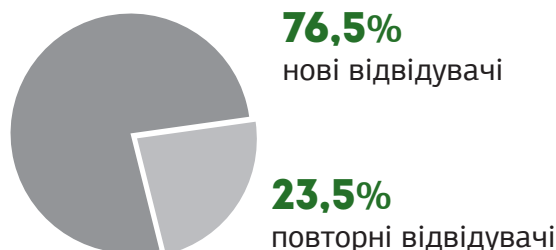
понад **300** юристів регіональних та місцевих центрів, Координаційного центру, а також представники професійної правничої спільноти готують та актуалізують правові консультації

11 318 020

користувачів

11 200 973

нових користувачів

ТОП-5 ПРАВОВИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ 2022 РОКУ:

Перегляди	
736 738	Введення воєнного стану: заборони та обмеження
690 636	Правила перетину кордону в умовах воєнного стану окремими категоріями громадян
628 209	Звільнення з військової служби за станом здоров'я
420 932	Додаткова грошова допомога за рахунок коштів ЮНІСЕФ
368 844	Порядок проведення мобілізаційної підготовки та мобілізації

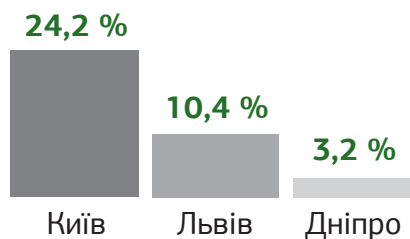
КОРИСТУВАЧІ

Територіальний аналіз

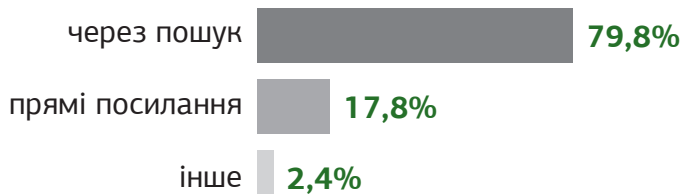

85,5% переглядів з України

14,5% переглядів з США, Республіки Польщі, ФРН, Чеської Республіки та інших країн

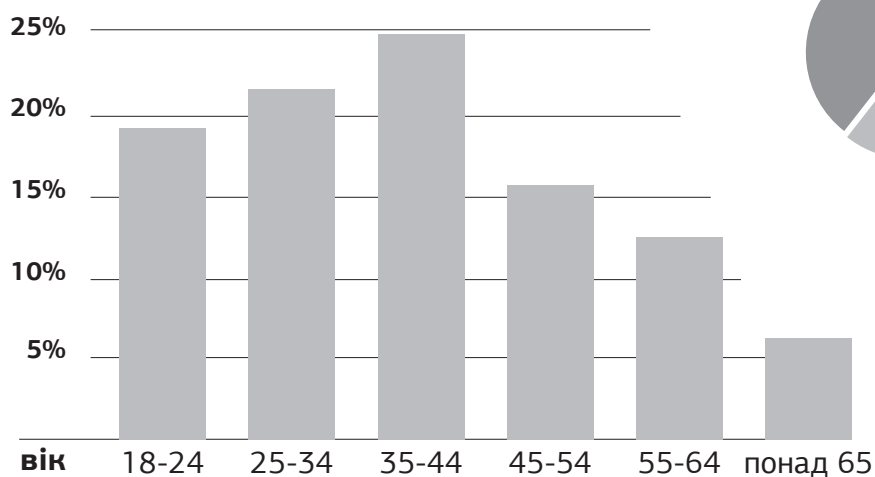
Джерела трафіку

73% переглядів з мобільних пристроїв

27% переглядів з комп'ютера

Гендерно-віковий аналіз

 Жінки **59%**

 Чоловіки **41%**

КОНСУЛЬТАЦІЙНІ ПУНКТИ ДОСТУПУ

Консультаційні пункти доступу до БПД – це точки доступу до безоплатної правової допомоги, які за визначеним графіком працюють у приміщеннях установ виконання покарань; слідчих ізоляторів; геріатричних пансіонатів; будинків-інтернатів для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю; територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг); дитячих будинків-інтернатів, закладів з підтримки постраждалих від домашнього насильства; центрів надання адміністративних послуг; управлінь праці та соціального захисту населення; територіальних органів Пенсійного фонду України тощо. Місцеві центри з надання БВПД у 2022 році проводили виїзні та он-лайн (скайп, зом, телефонний зв'язок тощо) консультування в рамках роботи консультаційних пунктів доступу до БПД.

18 965

виїзних та онлайн консультувань в рамках роботи консультаційних пунктів доступу до БПД

■ 2021 – 20 209 ■ 2020 – 22 962

71 597

особам було надано правові консультації та роз'яснення

■ 2021 – 62 847 ■ 2020 – 63 740

ТОП-5 ПИТАНЬ

- 1 Різні види державної допомоги, виплати, компенсації, у тому числі «Підтримка
- 2 Користування земельною ділянкою (оренда, сервітут, емфітевзис, суперфіцій тощо)
- 3 Стягнення аліментів / утримання
- 4 Укладення, виконання, розірвання договорів, визнання їх недійсними
- 5 Оформлення документів на земельну ділянку

ПРАВОВА ПРОСВІТА НАСЕЛЕННЯ ТА КОМУНІКАЦІЯ

ПРАВПРОСВІТНИЦТВО

Одним із напрямів роботи системи БПД є правопросвітництво, метою якого є підвищення спроможності громадян та громад захищати свої права. В умовах війни довелося переформатувати цю діяльність, керуючись принципами безпеки та доступності правової інформації. Правопросвітницька робота налагоджена таким чином, щоб надавати актуальну правову інформацію «людською мовою» всім, хто її потребує. Система надання безоплатної правової допомоги швидко реагує на виклики сьогодення і намагається бути максимально корисною кожному громадянину України.

Упродовж 2022 року центрами було проведено 14 814 заходів, а охоплено понад 334 040 осіб. Найважливіші теми – ВПО, питання соціального та пенсійного забезпечення, правова допомога для Захисників та Захисниць України, питання компенсації за зруйноване майно під час війни.

14 814

правапросвітницьких
заходів

■ 2021 – 23 389 ■ 2020 – 16 456

334 040 охоплених осіб

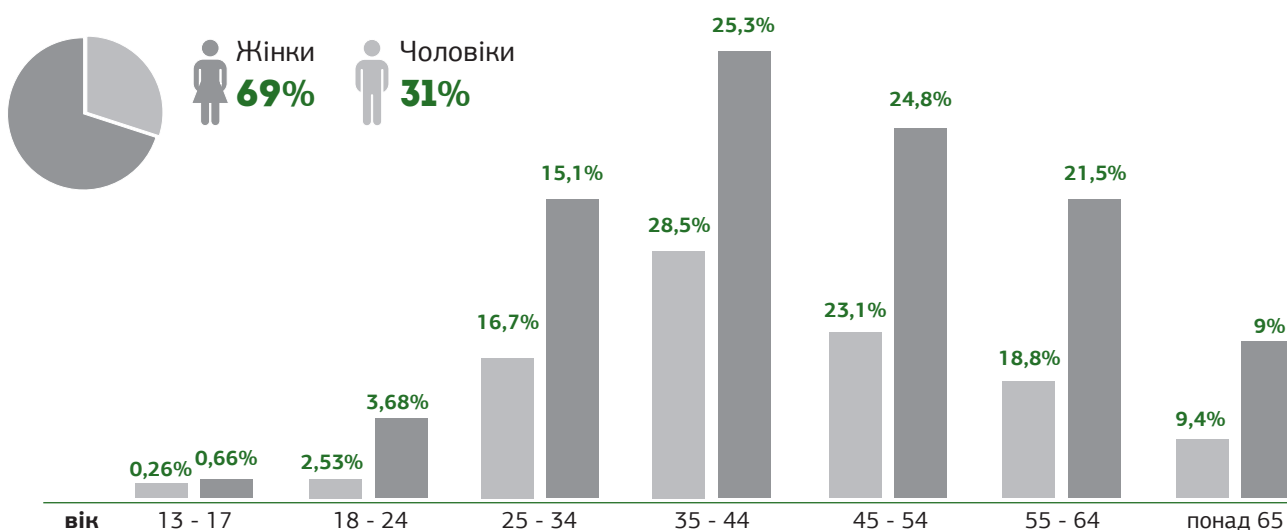
■ 2021 – 850 709 ■ 2020 – 950 000

Топ-3 тем:

- 1 Статус внутрішньо переміщеної особи та питання, з ним пов'язані
- 2 Соціальне забезпечення
- 3 Правова допомога Захисникам та Захисницям України

АУДИТОРІЯ: ГЕНДЕРНИЙ ТА ВІКОВИЙ АНАЛІЗ

Статистичний аналіз переглядів правопросвітницьких відеоматеріалів, дописів у соцмережах (середні показники):

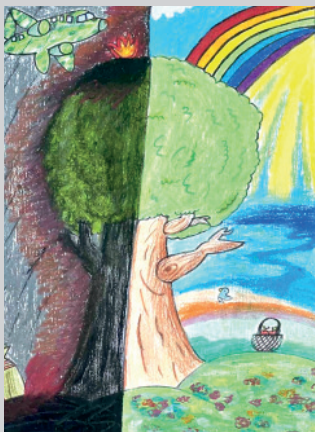
КОНКУРС ДИТЯЧИХ МАЛЮНКІВ

У 2022 році проведено на загальноукраїнському рівні третій онлайн-конкурс дитячих малюнків «Країна моїх прав». Тематика робіт – «Моє майбутнє в мирній Україні». Участь брали діти з усіх регіонів України. Обрання робіт-переможців відбувалося шляхом голосування. За результатами конкурсу переможці отримали захопульні подарунки.

403 роботи

6 439 учасників
голосування

10 переможців

ВИВЧЕННЯ ПРАВОВИХ ПОТРЕБ ГРОМАДЯН

2 соцдослідження проведено

■ «Ефективність інструментів правового інформування населення системою надання БПД та форматів надання правових консультацій»

Польовий етап тривав протягом 15-26 серпня 2022 року. Методом «віч-на-віч» працівниками системи БПД опитано понад 1 800 клієнтів бюро правової допомоги по всій території України, за винятком тимчасово окупованих та небезпечних територій. До проведення дослідження залучено понад 150 працівників системи БПД.

■ «Рівень обізнаності землевласників та землекористувачів щодо окремих аспектів земельного законодавства»

Польовий етап тривав протягом 24 листопада - 16 грудня 2022 року. Опитано 2 000 респондентів методом вуличного опитування «віч-на-віч» по всій території України, за винятком тимчасово окупованих та небезпечних територій. До проведення дослідження залучено понад 550 працівників системи БПД.

ПРОЄКТ «ВОЛОНТЕР БПД»

Станом на кінець 2022 року з системою БПД співпрацюють 368 волонтерів (тих, хто має чинний договір). Волонтери виконують завдання, спрямовані на поширення інформації про систему БПД, перенаправляють до центрів людей, що потребують юридичних роз'яснень, розміщують у соціальних мережах авторські публікації.

НАВЧАННЯ ДЛЯ ВОЛОНТЕРІВ

Серед переваг волонтерської діяльності у системі БПД – можливість проходити безоплатне навчання як у сфері волонтерської діяльності, так і в правовій сфері.

Так, у 2022 році системою БПД підготовлено та проведено 6 тренінгів на тему «Комунікація з клієнтом», у яких взяли участь понад 100 волонтерів.

Тренінги організовано управлінням правопросвітництва та вивчення правових потреб громадян спільно з мережею правових клубів PRAVOKATOR.

368 волонтерів працює

60 нових волонтерів, з якими укладено договір у 2022 році

5 тис. завдань виконано

4,3 тис. осіб перенаправлено

450 публікацій у соцмережах

Довідково. Проєкт «Волонтер БПД» реалізовується системою БПД з лютого 2021 року. Його мета – залучити громадських активістів, які виявили бажання стати волонтерами надання безоплатної правової допомоги. Основне завдання волонтерів БПД – сприяти регіональним та місцевим центрам з надання БВПД у здійсненні їхніх функцій (забезпечувати доступ людей до безоплатної правової допомоги, проводити правопросвітницьку роботу тощо).

Загалом за час реалізації проєкту було залучено понад 610 волонтерів по всій Україні.

ІНФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКОСТІ ПРО ПРАВО НА БПД ТА ПРОМОЦІЯ СИСТЕМИ

Упродовж 2022 року забезпечувалося інформування громадськості про можливість отримання безоплатної правової допомоги дистанційно та очно, а також про зміни до законодавства.

Крім того, висвітлювалася діяльність системи БПД, приклади надання правової допомоги системою БПД, алгоритми вирішення найпоширеніших проблемних питань тощо.

ЗМІ ТА СОЦМЕРЕЖІ

Фахівці з комунікації упродовж року підготували та забезпечили вихід у ЗМІ (на телебаченні, радіо, в інтернет-ЗМІ, друкованих виданнях та вебсайтах) понад 18 тис. публікацій.

Підготували та поширили понад 30 тис. дописів у соціальних мережах Facebook та Instagram.

Також у 2022 році було забезпечено верифікацію сторінки «Безоплатна правова допомога» у Facebook та каналу у Telegram.

18 тис. публікацій у ЗМІ

■ 2021 – 23 тис. ■ 2020 – 29 тис.

2,5 млн користувачів сайту

■ 2021 – 1,9 млн ■ 2020 – 454 тис.

25 видів друкованих матеріалів

34 борди

25 сітілайтів

ДРУКОВАНІ МАТЕРІАЛИ

Координаційний центр у співпраці з партнерами забезпечив розробку та виготовлення 25 видів друкованої продукції загальним накладом понад 600 тис. примірників.

Серед них матеріали серій «Правова допомога в умовах воєнного стану», «Щодо деяких питань в умовах воєнного стану», «Земельна реформа» та інші.

ЗОВНІШНЯ РЕКЛАМА

Виготовлено та розміщено 34 борди та 25 сітілайтів на теми протидії домашньому насильству, про право на БПД ВПО, дітей, щодо земельної реформи та протидії булінгу.

ІНФОРМАЦІЙНІ КАМПАНІЇ

Проведено інформаційні кампанії «16 днів проти насильства»; щодо безбар'єрного доступу до БПД, зокрема для людей з інвалідністю; «Мешканцям деокупованих територій»; «Земельна реформа».

ВІДЕОРЕКЛАМА

За підтримки партнерів було виготовлено соціальну рекламу про можливість отримання БПД внутрішньо переміщеними особами за номером 0 800 213 103 та проведена промокампанія у Facebook та на YouTube з результатом 6,4 млн та 2,3 млн переглядів відповідно.

МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ

Моніторинг дотримання стандартів якості надання БВПД адвокатами здійснюється шляхом спостережень за роботою адвокатів у судових засіданнях, інтерв'ювання клієнтів щодо задоволеності роботою адвоката та звірки наданих даних адвоката-

ми шляхом проведення перевірок актів надання правової допомоги.

Основним інструментом аналізу якості та повноти правової допомоги, наданої юристами системи БПД, є діяльність Комісії експертного правничого оцінювання.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ У СУДІ

1 469

спостережень за роботою адвокатів у суді

■ 2021 – 2 035 ■ 2020 – 2 176

Кримінальне провадження

1 280

спостережень за роботою адвокатів у суді

■ 2021 – 1 643 ■ 2020 – 1 226

9

виявлених випадків недотримання стандартів якості надання БВПД

■ 2021 – 12 ■ 2020 – 1

407

інтерв'ювань клієнтів

■ 2021 – 495 ■ 2020 – 342

1 057

адвокатів, за роботою яких проведено спостереження

■ 2021 – 1 421 ■ 2020 – 1 164

Цивільне та адміністративне провадження, представництво у кримінальному процесі

189

спостережень за роботою адвокатів у суді

■ 2021 – 392 ■ 2020 – 226

4

виявлених випадків недотримання стандартів якості надання БВПД

■ 2021 – 0 ■ 2020 – 0

86

інтерв'ювань клієнтів

■ 2021 – 168 ■ 2020 – 106

166

адвокатів, за роботою яких проведено спостереження

■ 2021 – 339 ■ 2020 – 220

ЗВІРКА ДАНИХ

Здійснено моніторинг роботи адвокатів за письмовими документами на своєчасність і повноту наданої правової допомоги

1 671

акт у цивільному процесі

■ 2021 – 1 365 ■ 2020 – 2 097

732

акти у адміністративному процесі

■ 2021 – 541 ■ 2020 – 834

715

актів під час представництва у кримінальному процесі

■ 2021 – 747 ■ 2020 – 733

0

виявлених випадків недотримання стандартів надання БВПД

■ 2021 – 0 ■ 2020 – 0

Здійснено моніторинг наданої правової допомоги вразливим категоріям населення

2 363

акти з інформацією щодо підозрюваних неповнолітніх

■ 2021 – 4 622 ■ 2020 – 4 038

4 936

актів з інформацією відносно людей, які не можуть самостійно через хворобу реалізувати своє право на захист

■ 2021 – 9 562 ■ 2020 – 9 596

1 229

актів з інформацією щодо осіб, які не володіють мовою, якою ведеться кримінальне провадження

■ 2021 – 2 143 ■ 2020 – 1 634

0

виявлених випадків недотримання стандартів якості надання БВПД

■ 2021 – 0 ■ 2020 – 0

ІНТЕРВ'ЮВАННЯ АДВОКАТІВ

6 784

анкети направлено адвокатам

■ 2021 – 6 038 ■ 2020 – 2 492

2 746

отриманих відповідей з пропозиціями адвокатів

■ 2021 – 2 364 ■ 2020 – 1 178

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

З метою мінімізації випадків порушення вимог ЗУ «Про запобігання корупції» протягом 2022 року відділом запобігання корупції Координаційного центру з надання правової допомоги для посадових осіб системи БПД було розроблено та розіслано 78 інформаційно-роз'яснювальних листів щодо змін, доповнень та новел антикорупційного законодавства в період військового стану.

У першому кварталі 2022 року проводився моніторинг та контроль своєчасності подання декларацій посадовими особами системи БПД. За результатами моніторингу встановлено 1 випадок порушення вимог статті 45 Закону, про що було повідомлено Національне агентство з питань запобігання корупції.

Працівниками системи БПД на постійній основі надавалась методична та консультативна допомога і проводилась роз'яснювальна робота з питань дотримання вимог антикорупційного законодавства в період воєнного стану. Так, у 2022 році посадо-

вим особам системи БПД було надано 132 консультації.

Працівниками відділу було розглянуто та перевірено інформацію, зазначену у 114 скаргах, які надійшли від громадян, з них 65 скарг, які надійшли на телефон довіри. Відпрацьовано 10 повідомлень, які надійшли на антикорупційну лінію через вебсайт системи БПД.

Підготовлено 4 публікації з питань антикорупційного законодавства, які було розміщено на офіційному вебсайті системи БПД. Здійснено моніторинг наявності конфлікту інтересів у посадових осіб системи БПД. За результатами моніторингу встановлено 1 факт наявності конфлікту інтересів, який було врегульовано.

Опрацьовано низку нормативно-правових актів на предмет наявності можливих корупційних ризиків, які протягом 2022 року надходили на погодження до відділу.

Проведено заходи щодо виявлення можливих фактів колабораційної діяльності з боку працівників системи БПД.

СИСТЕМНІ ПРОЄКТИ ТА ІНІЦІАТИВИ

ВІДНОВНЕ ПРАВОСУДДЯ

З 2019 року система БПД спільно з Офісом Генерального прокурора реалізує пілотний проєкт «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення».

Його мета – забезпечення відшкодування завданої шкоди, запобігання повторним кримінальним правопорушенням, ресоціалізації неповнолітнього, реінтеграції потерпілого, зменшення впливу факторів ризику, які зумовлюють протиправну поведінку неповнолітнього, максимально раннього виведення неповнолітнього із кримінального провадження за наявності визначених законом підстав.

У 2022 році з метою реалізації аспекту ресоціалізації неповнолітніх, отримання соціально-психологічної характеристики та інформації про криміногенні потреби неповнолітнього для подальшої роботи з ним під час медіації у межах Програми, між Координаційним центром та Державною установою «Центр пробації» було підписано наказ від 31.10.2022 № 25/723 «Про затвердження Порядку взаємодії регіональних центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги та уповноважених органів з питань пробації у межах реалізації Програми відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення».

Показники 2022 року

81 рішення про застосування Програми прийнято регіональними центрами

81 доручення видано посередникам для проведення медіації

64 укладені угоди про застосування Програми

64 неповнолітніх пройшли Програму успішно

■ 2021 – 130 ■ 2020 – 69

15 неповнолітніх очікують рішення суду

■ 2021 – 47 ■ 2020 – 5

ЗАХОДИ З ПІДВИЩЕННЯ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ПРОГРАМИ

117 заходів з залучення додаткових ресурсів для посилення ефективності реалізації Програми

173 комунікативні заходи з ефективної взаємодії

119 заходів з методичної підтримки та обміну досвідом

130 правопросвітницьких заходів та публікацій

ПРИВЕДЕННЯ АКТИВІВ У СФЕРІ НАДАННЯ ПОСЛУГ З МЕДІАЦІЇ У СИСТЕМІ НАДАННЯ БПД У ВІДПОВІДНІСТЬ ДО ВИМОГ ЗУ «ПРО МЕДІАЦІЮ»

У зв'язку з прийняттям Закону України «Про медіацію», у грудні 2021 року Координаційним центром розроблено та надано до Міністерства юстиції України проєкт постанови Кабінету Міністрів України, яка приводить процедури, пов'язані з наданням послуг з медіації у межах Програми, відповідно до положень Закону України «Про медіацію».

Так, 2 вересня 2022 року Кабінетом Міністрів України прийнято постанову № 990 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо деяких питань забезпечення надання послуг з медіації системою безоплатної правової допомоги». Повноваження Координаційного центру доповнено наступними завданнями щодо:

- формування і ведення у встановленому порядку Реєстру медіаторів, які залучаються центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- розроблення та затвердження правил проведення медіації відповідно до вимог Закону України «Про медіацію»;
- забезпечення проведення моніторингу якості надання медіаторами послуг з медіації.

На виконання пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 02.09. 2022 № 990 наказом Міністерства юстиції України 28.11.2022 N 5298/5 затверджено Порядок ведення Координаційним центром з надання правової допомоги Реєстру медіаторів, які залучаються центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги та Порядок проведення конкурсного відбору медіаторів, які залучаються центрами з надання БВПД. Відповідно до наказу Координаційного

центру з надання правової допомоги від 02.12.2022 № 402-аг «Про проведення конкурсного відбору медіаторів, які залучаються центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги», з метою реалізації Програми відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення, затвердженого наказом Міністерства юстиції України та Генеральної прокуратури України від 21.01.2019 № 172/5/10, Координаційним центром з 3 грудня по 28 грудня 2022 року проведено конкурсний відбір медіаторів до Реєстру медіаторів, які залучаються центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Наразі, Реєстр медіаторів, які залучаються центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги сформовано і до нього входять 38 медіаторів.

Наказом Міністерства юстиції України від 28.11.2022 № 5298/5 доручено Координаційному центру з надання правової допомоги забезпечити установлення механізму:

- підтвердження спеціалізації медіатора для надання послуг з медіації, проведення якої забезпечують центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- укладення договорів з медіаторами, які залучаються центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- затвердження порядку проведення моніторингу якості надання медіаторами послуг з медіації;
- затвердження порядку підвищення професійного рівня медіаторів, які залучаються центрами з надання БВПД.

ПРОЄКТ «ПРОГРАМА «ПРИСКОРЕННЯ ПРИВАТНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО»

Система БПД з травня 2020 року долучена до реалізації проєкту «Програма «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство». Завданнями системи БПД є посилення захисту прав громадян у сфері земельних відносин шляхом надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги, а також посилення правової спроможності громадян та громад у сфері земельних відносин шляхом покращення правової обізнаності у результаті проведення правопросвітницьких заходів.

3 503 виїзних та онлайн консультувань проведено місцевими центрами з надання БВПД

13 353 особам надано правові консультації

Найпопулярніші теми консультацій:

- 1 Спори між сусідами щодо меж земельних ділянок (правила добросусідства)
- 2 Питання користування земельною ділянкою (оренда, сервітут, емфітевзис, суперфіцій)
- 3 Оформлення права власності на земельну ділянку (пай)
- 4 Приватизація земельних ділянок під час воєнного стану
- 5 Набуття та відчуження земельної ділянки (паю) (договір купівлі-продажу, міни, дарування тощо)
- 6 Спадкування земельних ділянок під час воєнного стану

КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ БПД

6 720 письмових консультацій, якість яких оцінена КЕПО

■ 2021 – 9 002, ■ 2020 – 3 330

30,4% перевірених КЕПО письмових консультацій отримали найвищу оцінку

■ 2021 – 27,6%, ■ 2020 – 23,7%

Завдяки масштабній інформаційно-правопросвітницькій кампанії, яку проводить система БПД, збільшилася кількість людей, які звертаються до фахівців з правовими питаннями щодо землекористування.

8 011 правопросвітницьких заходів

■ 2021 – 6 846

46 211 охоплено людей

Жінки **64,3%**

Чоловіки **35,7%**

Основні теми заходів:

- безоплатне отримання земельної ділянки та розірвання договору оренди землі
- земельна реформа в Україні
- право на землю іноземців та осіб без громадянства
- порядок оформлення спадщини на земельну ділянку
- порядок приватизації земельної ділянки під своїм будинком
- оформлення договору відчуження земельної ділянки у разі втрати чи оформлення з помилкою правовстановлюючих документів

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК

Проведено 26 навчальних заходів, у яких узяли участь 982 працівники. Окремо проведено навчання для 237 фахівців землевпорядних організацій, ОМС, територіальних громад та інших організацій на регіональному рівні, організованих та проведених внутрішніми тренерами та експертами системи БПД.

Актуалізовано дистанційний курс «Основні питання у сфері земельних правовідносин» (2 частини) та спеціалізований дистанційний курс «Основні питання у сфері земельних правовідносин для волонтерів та радників системи БПД» щодо запроваджених змін до нормативно-правових актів та доповнено новими блоками щодо регулювання земельних правовідносин під час дії воєнного стану.

У перші дні запровадження воєнного стану проводилося інформування громадян щодо змін в земельному законодавстві: опубліковано 4 статті на сайті, створено та розміщено 2 відеоконсультації і 1 навчальне відео на Youtube-каналі мережі правових клубів PRAVOKATOR.

26 навчальних заходів

■ 2021 – 147

982 працівники центрів з надання БВПД взяли участь у навчанні

■ 2021 – 1 000

76 осіб подали заявки для отримання статусу волонтера системи БПД

ПРОМОЦІЯ

6 видів бордів

3 види сітілайтів

3 макети листівок (наклад 73 000 екз.)

1 макет плаката (наклад 3 000 екз.)

4 відеоролики

НАДАННЯ ДОПОМОГИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ДОСТУПУ ДО МЕДІАЦІЇ

Один з пріоритетів системи БПД - якісне надання допомоги в забезпеченні доступу особи до медіації відповідно до п. 4 частини другої статті 7 Закону України «Про медіацію», як однієї з видів правових послуг безоплатної первинної правової допомоги.

Орієнтуючись на правові потреби суб'єктів права на БПД та зважаючи на відсутнє законодавче врегулювання забезпечення центрами з надання БВПД послуг з медіації за рахунок Державного бюджету України для врегулювання та / або запобігання виникненню правового конфлікту (спору) у сфері цивільних правовідносин, в системі БПД поширена практика укладання угод про співпрацю (меморандумів) між місцевими центрами з надання БВПД та медіаторами про надання послуг з медіації у вказаній сфері правовідносин на умовах Pro Bono.

Правопросвітницькі заходи

Найпоширеніші тематики у 2022 році:

- 1 Медіація як вид альтернативного врегулювання спорів
- 2 Медіація в інтересах дитини
- 3 Медіація – важливий інструмент досудового врегулювання конфлікту
- 4 Медіація та її місце в роботі системи БПД
- 5 Відновне правосуддя

Інформаційні буклети

- «Медіація: врегулювати конфлікт (спір) поза судом» (друк за підтримки Координатора проєктів ОБСЄ в Україні)
- «Медіація в інтересах дитини» (розробка та друк за підтримки Координатора проєктів ОБСЄ в Україні)
- «Право дітей на безоплатну правову допомогу. Потерпілі, свідки, підозрювані, обвинувачені у кримінальному провадженні» (друк за підтримки ЮНІСЕФ)

66 меморандумів з медіаторами

384 клієнти отримали допомогу в забезпеченні доступу до медіації

128 ідентифікованих звернень

109 клієнтів спрямовано до медіатора і проведено підготовчі заходи зі сторонами

10 випадків проведення процедури медіації

431 правопросвітницький захід (переважно онлайн)

10 776 осіб охоплено

2 відкритих комунікативних заходи

- 1 Учасники медіації: статус, роль, очікування
- 2 Співпраця медіатора з системою надання безоплатної правової допомоги

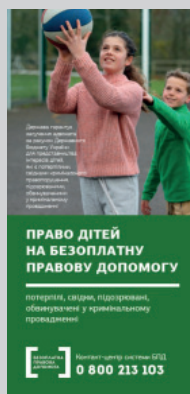
102 500
інформаційних
буклетів

1) «Надання допомоги в забезпеченні доступу до медіації: базові знання» у межах проєкту «Розвиток системи надання безоплатної правової допомоги в забезпеченні допомоги в доступі до медіації», реалізованого громадською організацією «Фокус права» за підтримки ПРООН в Україні в рамках Програми «Права людини для України» – для працівників центрів з надання БВПД, в т.ч., тих, що надають безоплатну правову допомогу у контактному центрі системи БПД.

2) Мультидисциплінарна навчальна триденна програма «Медіація та консиліація: про-

цедурна та правова компетентності» (за підтримки Норвезької ради у справах біженців в Україні) – для працівників центрів з надання БВПД, адвокатів, посередників та медіаторів.

3) «Медіація під час кримінального провадження з урахуванням міжнародних рекомендацій щодо принципів відновного правосуддя та міжнародних стандартів у сфері юстиції щодо дітей» (за підтримки Координатора проєктів ОБСЄ в Україні) – для посередників пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення».

УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ НАДАННЯ БПД

РОЗРОБЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ

З метою удосконалення законодавства у сфері БПД розроблено:

- 1** Проект Закону України «Про внесення зміни до статті 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу» (щодо осіб, які не мають документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України) (Закон України «Про внесення змін до частини першої статті 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу» щодо розширення переліку осіб, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу» від 3 травня 2022 року № 2238-IX).
- 2** Проект Закону України «Про внесення зміни до статті 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу» щодо потерпілих від кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості, катування або жорстокого поводження під час воєнних дій чи збройного конфлікту (Закон України «Про внесення змін до частини першої статті 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу» щодо розширення переліку осіб, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу» від 3 травня 2022 року № 2238-IX).
- 3** Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо спрощення доступу до безоплатної правничої допомоги» (zareєстрований у Верховній Раді України від 17 червня 2022 року за № 7473).
- 4** Проект постанови КМУ «Про внесення змін до Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану» (постанова Кабінету Міністрів України від 9 квітня 2022 року № 420). Проект постанови розроблено з метою забезпечення оплати послуг адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову в умовах, зумовлених військовою агресією російської федерації та запровадженням правового режиму воєнного стану на території України Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 «Про введення воєнного стану в Україні».
- 5** Постанова КМУ «Про внесення змін до пункту 3 Методики обчислення розміру винагороди адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу» (постанова Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2022 року № 870). Проект розроблено з метою удосконалення положень Методики обчислення розміру винагороди адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 р. № 465 «Питання оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу», у зв'язку з військовою агресією російської федерації та запровадженням правового режиму воєнного стану на

території України Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 «Про введення воєнного стану в Україні. Постановою доповнено підпункт 3.6 пункту 3 Методики приміткою про те, що коефіцієнт подання адвокатом акта (Кзвіт) не застосовується в період дії воєнного стану, а також протягом трьох місяців з дня його припинення чи скасування.

6 Постанова КМУ «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо деяких питань забезпечення надання послуг з медіації системою безоплатної правової допомоги» від 2 вересня 2022 № 990.

7 Наказ Міністерства юстиції України від 28 листопада 2022 року № 5298/5 «Про затвердження Порядку ведення Координаційним центром з надання правової допомоги Реєстру медіаторів, які залучаються центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги, Порядку проведення конкурсного відбору медіаторів, які залучаються центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги».

РОЗВИТОК СПРОМОЖНОСТІ ПРАВНИЧОЇ СПІЛЬНОТИ

МЕРЕЖА ПРАВОВИХ КЛУБІВ PRAVOKATOR

У системі БПД функціонує мережа міжрегіональних ресурсно-комунікаційних платформ (правових клубів Pravokator) у містах Дніпро, Київ, Львів, Одеса та Харків. Вони створені як хаби поширення практичних знань та практик у сфері доступу до правосуддя, впровадження інновацій у сфері права на національному та міжнародному рівні.

У 2022 році на початку повномасштабної війни ресурси мережі правових клубів були спрямовані на правопросвітництво, створювалися продукти, цільовою аудиторією яких стали не лише штатні юристи і адвокати, що співпрацюють з системою БПД, які на робочих місцях або в дистанційний спосіб надавали оперативну інформацію клієнтам, а й громадяни, які потребували інформації про актуальні правові питання. Через 2 місяці правові клуби повернулися до навчання працівників системи БПД та адвокатів, що з нею співпрацюють, з фокусом на проблемах, пов'язаних з воєнним станом.

318 навчальних заходів

■ 2021 – 349 ■ 2020 – 441

290 навчальних
28 комунікативних

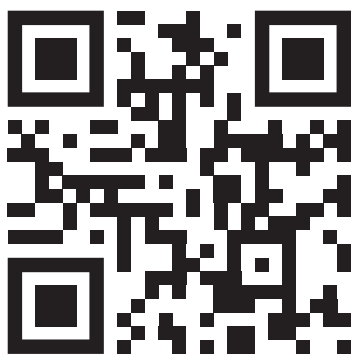
12 038 учасників

■ 2021 – 17 817 ■ 2020 – 23 978

10 тренінгів для тренерів з розвитку навичок телефонної комунікації

296 інформаційних матеріалів

(статті, відеоконсультації, навчальні відео, інфографіка, новини, інтерв'ю, інформаційні дайджести, матеріали для дистанційних курсів)

<https://pravokator.club>

Нова та актуалізована тематика заходів 2022 року:

- правий захист ВПО
- правовий захист військовослужбовців
- використання норм міжнародного гуманітарного права
- компенсація за зруйноване/пошкоджене майно під час збройної агресії
- отримання адресної матеріальної допомоги
- документування та розслідування воєнних злочинів

Основні напрями заходів:

ПЛАТФОРМА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Платформа дистанційного навчання системи БПД створена для навчання та саморозвитку працівників системи БПД, адвокатів та представників інших професійних спільнот, які бажають покращити свої практичні знання та навички у сфері надання правової допомоги. У 2022 році підготовлено 6 нових дистанційних курсів, актуалізовано 8 нових курсів, у зв'язку із змінами в законодавстві з запровадженням воєнного стану у співпраці з партнерами розміщено та забезпечено адміністрування 8 курсів.

46

наявних курсів на Платформі дистанційного навчання системи БПД

4 086

активних користувачів

1 070 із них –

фахівці системи БПД

ОНЛАЙН-ЛІТЕРАТУРА

- Збірник навчальних матеріалів для юристів системи БПД
- Підбірка успішних практик працівників та адвокатів з трудового права

АКРЕДИТОВАНІ ТРЕНІНГИ

6

тренінгів для адвокатів, матеріали яких подані до ВША НААУ з метою акредитації

■ 2021 – 20 ■ 2020 – 62

419

учасників

■ 2021 – 1 022
■ 2020 – 1 352

16

балів

■ 2021 – 105
■ 2020 – 379

ВЗАЄМОДІЯ З АДВОКАТУРОЮ

Ключовими партнерами системи БПД є адвокати, які залучаються для надання БВПД. Винятковими повноваженнями адвокатів є захист у кримінальному процесі. Також адвокати можуть представляти інтереси клієнтів у цивільних та адміністративних справах.

КОНКУРС АДВОКАТІВ

Для забезпечення надання БВПД залучаються адвокати виключно з числа тих, які включені до Реєстру адвокатів, які надають БВПД, шляхом укладення контрактів або договорів. Адвокати для надання БВПД залучаються на конкурсних засадах відповідно до Порядку та умов, визначених Кабінетом Міністрів України.

У 2022 році конкурс з відбору адвокатів, які залучаються до надання БВПД, проводився у 15 областях України: Вінницькій, Волинській, Дніпропетровській, Житомирській, Закарпатській, Київській, Кіровоградській, Миколаївській, Львівській, Одеській, Полтавській, Тернопільській, Хмельницькій, Чернівецькій та Чернігівській.

НАВЧАННЯ

Через повномасштабне вторгнення істотно зменшилася кількість навчальних заходів для адвокатів, які співпрацюють із системою БПД. Однак у 2022 році система БПД провела 6 акредитованих тренінгів для адвокатів, у яких узяли участь 419 адвокатів.

8 639 адвокатів у реєстрі адвокатів, які залучаються до надання БВПД

610 поданих заяв на конкурс

ТОП-3 областей:

Київська

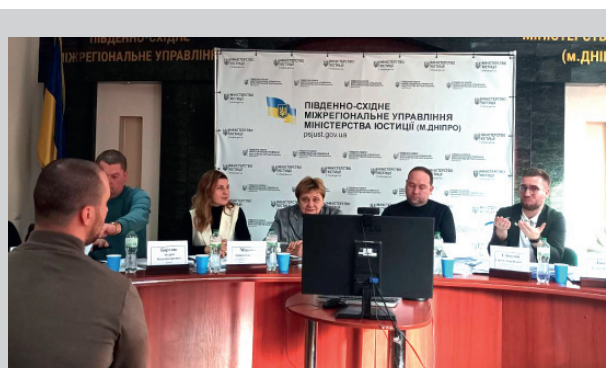
Одеська

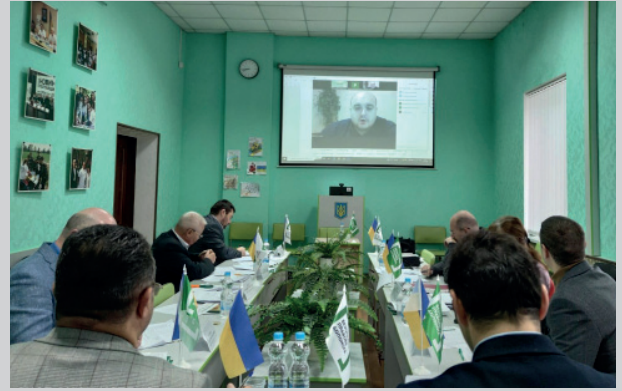
Дніпропетровська

513 адвокатів включені до Реєстру адвокатів, які залучаються для надання БВПД, за результатами конкурсу з відбору адвокатів у 2022 році

6 тренінгів для адвокатів

419 учасників

НАЛАГОДЖЕННЯ ПАРТНЕРСТВА

УКЛАДЕННЯ МЕМОРАНДУМІВ ТА ДОГОВОРІВ

З метою розширення доступу до якісної правової допомоги, а також посилення правової спроможності населення України Координаційним центром з надання правової допомоги налагоджується співпраця з міжнародними та національними інститутами громадянського суспільства, серед яких державні установи, громадські організації, благодійні об'єднання тощо. Зокрема, у 2022 році було узгоджено напрями співпраці та підписано дев'ять меморандумів та одну угоду про співпрацю з національними партнерами. Серед них – Всеукраїнська громадська організація «Асоціація Правників України», державна установа «Урядовий контактний центр», державне підприємство «Інформаційне агентство «Ре-Інформ», громадські організації «Регіональний центр прав людини» та «Елеос-Україна», благодійна організація «Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІД», Всеукраїнська благодійна організація «Українська Фундація Правової Допомоги», бюджетна установа «Український ветеранський фонд». Також підписано меморандуми про співпрацю з представниками департаменту юридичного забезпечення Міністерства оборони України та Уповноваженого з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин. Три меморандуми про співпрацю було підписано з міжнародними організаціями, що підтримали систему БПД в умовах воєнного стану та об'єднали зусилля для поліпшення доступу до правової допомоги. Це представництво Норвезької ради у справах біженців в Україні, представництво Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні, а також багатосторонній меморандум про взаєморозуміння між Міністерством юстиції України, Координаційним центром з на-

дання правової допомоги та Міжнародною асоціацією юристів.

Серед ключових напрямів співпраці визначено: недопущення порушень прав і свобод жінок та жінок з дітьми, які постраждали від насильства, та були спрямовані до тимчасового безпечного місця проживання; підтримка системи БПД у забезпеченні належного представництва у справах, пов'язаних з воєнними злочинами; забезпечення захисту прав і свобод осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, а також близьких родичів та членів сімей таких осіб, зокрема права на безоплатну правову допомогу; забезпечення гарантій державного захисту, конституційних прав, свобод і законних інтересів військовослужбовців Збройних Сил України та членів їх сімей та ін.

Регіональними та місцевими центрами з надання БВПД протягом 2022 року налагоджено співпрацю з територіальними громадами та з новими партнерами, серед яких державні та комунальні установи, благодійні та громадські організації, вищі навчальні заклади, публічні бібліотеки тощо. В рамках співпраці підписано понад 300 меморандумів про співпрацю з громадськими організаціями та територіальними громадами.

ПРОЄКТИ, ЩО РЕАЛІЗУЮТЬСЯ СПІЛЬНО АБО ЗА ПІДТРИМКИ МІЖНАРОДНИХ ПАРТНЕРІВ

Протягом 2022 року за підтримки міжнародних партнерів реалізовувалися проєкти, спрямовані на покращення доступу населення до безоплатної правової допомоги.

За підтримки ПРООН реалізовувалися проєкти:

- «Підтримка ЄС для Сходу України – відновлення, зміцнення миру та врядування» (діяв до 31.07.2022 р.)
- «Розвиток системи надання безоплатної правової допомоги в забезпеченні допомоги в доступі до медіації» (діяв до 31.05.2022 р.)
- «Посилення національної та місцевої спроможності для ефективного забезпечення безпеки, правосуддя та послуг з реінтеграції на постраждалих внаслідок конфлікту територіях України» (діяв до 31.03.2022 р.)

Координаційний центр з надання правової допомоги залучається до реалізації проєктів Ради Європи:

- «Боротьба з насильством стосовно жінок в Україні»
- «Підтримка судової влади України в забезпеченні кращого доступу до правосуддя»
- «Внутрішнє переміщення в Україні: розробка тривалих рішень»

СПІВПРАЦЯ З ОМС ТА МІСЦЕВІ ПРОГРАМИ НАДАННЯ БПД

З метою посилення роботи органів місцевого самоврядування, зокрема, в умовах воєнного стану, в частині удосконалення ними надання правової допомоги, фахівцями центрів з надання БВПД постійно надається методична допомога у вигляді тренінгів, семінарів або круглих столів для представників органів місцевого самоврядування та територіальних громад, а також розробляються та затверджуються Програми з надання правової допомоги та правової освіти населення. Метою тренінгів та розроблених Програм з надання безоплатної правової допомоги є підвищення рівня правової обізнаності та поінформованості, забезпечення якісною безоплатною правовою допомогою мешканців те-

риторіальних громад, а також можливість отримання працівниками територіальних громад юридичного супроводу правових процесів під час прийому громадян. Зокрема, з початку 2022 року фахівцями місцевих центрів з надання БВПД проводилася активна співпраця та було надано методичну допомогу представникам територіальних громад шляхом розроблених 682 (у минулому році було 516) методичних рекомендацій та проведених 659 (у 2022 році – 615) тренінгів у форматі офлайн та 203 онлайн для представників територіальних громад, а також розроблених 42 (у 2022 році – 32) місцевих Програм надання правової допомоги, з яких було затверджено 22 (у 2022 році – 17) Програми.

ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ

ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ БПД У 2023 РОЦІ

1 Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіти людей:

- Визначення конкретних цільових груп та аудиторій, напрямів та наповнення правопросвітницьких заходів на підставі результатів аналізу даних
- Зниження рівня правового нігілізму: навчання людей користуватися своїми правами та не порушувати права інших
- Зниження рівня правового нігілізму: навчання людей захищати свої права. Правопросвітницька робота з потенційними суб'єктами права на БВПД, які визначені статтею 14 Закону
- Сприяння формуванню нульової толерантності до дискримінації та насильства;
- Навчання людей користуватися правовими механізмами для самостійного вирішення проблем
- Інформування про право на безоплатну правову допомогу та порядок його реалізації

2 Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи надання безоплатної правової допомоги:

- Визначення рівня обізнаності людей про систему БПД та задоволеності її роботою
- Підвищення впізнаваності системи БПД
- Залучення партнерів до підвищення рівня обізнаності про систему БПД
- Створення умов для побудови взаємовідносин людей з системою БПД, які давали б впевненість у порядності й доброзичливості останньої; така впевненість базувалася би на досвіді і тому, що знає клієнт про систему БПД
- Наближення послуг системи надання БПД до людей, покращення їх доступності
- Забезпечення партнерської підтримки для інших надавачів БППД
- Розроблення методології надання БПД у територіальних громадах, стандартів якості таких послуг, зокрема вразливим верстам населення

3 Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів:

- Забезпечення якості надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги працівниками центрів та адвокатами, включеними до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу
- Вдосконалення процедур доступу до послуг системи БПД
- Сприяння посиленню спроможності інституцій, з якими взаємодіє система надання БПД, до застосування уніфікованих процедур та механізмів доступу до правосуддя

- Впровадження альтернативних способів врегулювання спорів в системі БПД
- Впровадження відновного правосуддя
- Формування Реєстру медіаторів, які залучаються центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги
- Впровадження механізмів підтвердження спеціалізації та підвищення професійного рівня медіаторів, які залучаються центрами з надання БВПД та моніторингу якості надання послуг з медіації, проведення якої забезпечують центри з надання БВПД
- Розроблення та впровадження системи оцінки ефективності надання БПД
- Розвиток спроможності системи БПД виявляти стратегічні справи та системні правові проблеми
- Розробка механізмів впливу на вирішення системних правових проблем

4

Розвиток на базі системи БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушень прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфлікті із законом (в адміністративному та кримінальному процесі):

- Розроблення законодавчих змін
- Розвиток комунікаційної спроможності
- Розвиток спроможності системи БПД до впровадження нових інформаційних технологій
- Розвиток спроможності захисту прав
- Розвиток спроможності системи БПД здійснювати моніторинг дотримання прав людей
- Розвиток спроможності системи БПД до захисту прав свідків та потерпілих;
- Вдосконалення механізму надання правової допомоги у зв'язку з відновленням соціального статусу осіб звільнених від відбування покарання або таких, які завершили відбування покарання

Команда системи безоплатної правової допомоги висловлює вдячність за довіру клієнтам, адвокатам і партнерам, без підтримки яких неможливий розвиток та зміни у системі правосуддя в Україні